

Svend Estridsen

LASSE C.A. SONNE & SARAH CROIX

Svend Estridsen

Syddansk Universitetsforlag

© Forfatterne og Syddansk Universitetsforlag 2016
University of Southern Denmark Studies in History and Social Sciences vol. 528
Sat og trykt af Specialtrykkeriet Viborg
Omslagsfotos: Nationalmuseet
Omslagsdesign: Sarah Croix

ISBN 978 87 7674 960 6

Svend Estridsen er trykt med støtte fra
Lillian & Dan Finks Fond
Den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse
Professor Ludvig Wimmer & Hustrus Legat

Mekanisk, fotografisk, elektronisk eller
anden mangfoldiggørelse af denne bog
er kun tilladt med forlagets tilladelse eller
ifølge overenskomst med Copy-Dan.

Syddansk Universitetsforlag
Campusvej 55
5230 Odense M

www.universitypress.dk

Indholdsfortegnelse

Forord	7
Del 1: Politisk historie	13
Kap. 1: »Svend Estridsens politiske liv« af <i>Lasse C.A. Sonne</i>	15
Kap. 2: »Svend Estridsens blodskam og skilsmisse« af <i>Niels Lund</i>	39
Del 2: Kirkehistorie	57
Kap. 3: »Sven Estridsen och kyrkans organisering« af <i>Bertil Nilsson</i>	59
Kap. 4: »Sven Estridsson, Hamburg-Bremen och påven« af <i>Henrik Janson</i>	81
Kap. 5: »Kirker af træ, kirker af sten – Arkitektur og daterings- problemer på Svend Estridsens tid« af <i>Thomas Bertelsen</i>	109
Del 3: Økonomi og administrationshistorie	133
Kap. 6: »Et sted midt mellem – Svend Estridsen og 1000-tallets mønthistorie« af <i>Gitte T. Ingvarðson</i>	135
Kap. 6 Appendiks: »Enkeltfundne Svend Estridsen-mønter« af <i>Line H. Bjerg</i>	159
Kap. 7: »Den såkaldte Svend Estridsens kongemagt« af <i>Nils Hybel</i>	173
Kap. 8: »Kong Svend, Slesvig Stadsret og arvekøbet i de jyske købstæder: Spor af Danmarks ældste købstadprivilegier« af <i>Michael H. Gelting</i>	195
Del 4: Receptionshistorie	217
Kap. 9: »Sven Estridsen i medeltida historieskrivning« af <i>Birgit Sawyer</i>	219
Litteraturliste	237
Stikordsregister	267

Forord

I en oversigt over litteraturen til Svend Estridsens regeringsperiode i det første bind af Gyldendals Danmarks historie fra 1977 bemærkede Aksel E. Christensen, at en større fremstilling af perioden ikke var fremkommet, siden J.G.F. Ræder i 1871-72 udgav det svage værk *Danmark under Svend Estridsen og hans sønner*. Det er derfor intentionen med denne foreliggende antologi, nu fyrré år senere, at give en samlet præsentation af Svend Estridsens regeringsperiode med fokus på Svends regeringsførelse og dens indenrigs- og udenrigspolitiske, kirkepolitiske, økonomiske og administrative betydning. Vi håber, at de ti bidrag, der er samlet her, kan fungere både som håndbogslitteratur og som inspiration til videre udforskning af 1000-tallets historie. Der er et uundgåeligt emneoverlap mellem de enkelte bidrag, og den opmærksomme læser vil opdage, at de enkelte forfattere ikke altid deler synspunkter. Der er ikke gjort forsøg på at udjævne disse uenigheder, da de afspejler forskelle i kildefortolkningerne, der er værd at tage med for fremtidige diskussioner af Svend Estridsens regeringsperiode.

Bogen har været længe undervejs – nok endda også for længe – og vi vil gerne sige tak til bidragsyderne for deres tålmodighed med processen. Vi håber, at slutproduktet er ventetiden værd. Det var dog med sorgmodighed, at vi modtog nyheden om Birgit Sawyers bortgang umiddelbart inden trykningen. Birgit var en del af bogprojektet fra begyndelsen, og vi vil gerne dedikere bogen til hende.

Vi vil samtidig rette en stor tak til de fonde og legater, der har ydet den nødvendige økonomiske støtte til udgivelsen: Lillian & Dan Finks Fond, Den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse og Professor Ludvig Wimmer & Hustrus Legat. En tak skal også tilfalde de institutioner og personer, der har givet tilladelse til brugen af billeder og illustrationer.

Frederiksberg og Højbjerg, maj 2016
Lasse C.A. Sonne og Sarah Croix